

Posudek magisterské práce

Inna Bilanyn, Počáteční etapa formování stranického systému na Ukrajině: od vzniku opozičních hnutí do parlamentních voleb roku 1994. Praha, FSV UK? 2006. Stran 118.

Autorka se pokusila o ucelený výklad problematiky vzniku a fungování politických stran v Ukrajině do r. 1994. Oceňuji její snahu o vytvoření ucelené a logicky řazené koncepce výkladu této problematiky, kam patří např. výklady o systematizaci politických stran nebo o tradici jejich existence na území Ukrajiny.

Jako historik a tedy osoba nezabývající se aktivně politologií se při posuzování práce zaměřím především na ty části práce, kde se dostal ke slovu historiografický přístup. Jestliže autorčina úvaha o regionálním členění Ukrajiny, resp. jeho historické podmíněnosti, nevzbuzuje základní námitky, považuji za problematičtější relativně stručný výklad o starších tradicích ukrajinských politických stran. Ne vždy autorka uvedla ty nejdůležitější (platí to zejména pro období let 1917-1920). Věnovala také zbytečně malou pozornost západoukrajinskému areálu, kde činnost politických stran přetrvala do konce 30. let 20. století. Bez významu by nebylo ani zamyslet se nad snahami západní ukrajinské diaspory o udržení exilových politických stran.

Podstatnější je ovšem časový prostor od sklonku 80. let 20. století do r. 1994, na který se autorka soustředila ve druhé polovině své práce. Je chvályhodné, že se pokusila o základní rozřídění politických stran, výsledný obraz je však v mnoha ohledech zjednodušující, zejména pokud jde o prezentování stran středové orientace. Nekončící výčet subjektů uvedených na s. 59-61 smísil dohromady podstatnější i méně podstatné subjekty, přitom některé z nich si uchovávají význam jako základní segment dále se přetvářejících, dnes důležitých politických subjektů.

Poslední část práce se zabývá analýzou parlamentních i regionálních voleb uskutečněných v r. 1994. Je dobře, že tomuto nepochybnému mezníku se dostalo výrazné pozornosti autorky, tento moment však přispívá k určité státnosti vyznění práce. Zcela se zde ztrácí praktická činnost politických stran od druhého pololetí r. 1991 do jara 1994, kterou by bylo možno nejlépe pozorovat na činnosti Nejvyšší rady Ukrajiny resp. poslanců jednotlivých stran na parlamentní půdě. Tím by se také obrátila větší míra pozornosti na ty strany, které měly díky zastoupení v parlamentu poněkud větší možnost ovlivňovat ukrajinskou politiku.

Domnívám se také, že chybí aspoň stručné zamyšlení nad otázkou, jak politické strany komunikovaly se svými členy a přívrženci nebo obecně s ukrajinskou veřejností – především

by bylo nutno uvažovat o existenci či neexistenci vysloveně stranického tisku. Jako poslední podnět k zamyšlení uvádím problém činnosti vrcholných orgánů stran a jejich zastoupení resp. specifika jejich aktivit, jak by je bylo možno pozorovat na úrovni dílčích regionů. Ukrajiny. Nemyslím si, že všechny tyto otázky mohla magisterská práce vyřešit, ale mohla alespoň zmínit jejich existenci.

Za této situace doporučuji práci k obhajobě a u vědomí složitých okolností oznámení jejího definitivního tvaru navrhuji hodnocení známkou „velmi dobře“.

V Praze 20. června 2006

dr. Bohdan Zilinský